

Järjestölähtöisyyden ja yhteistyön
merkitys Sote-järjestöjen toiminnassa

4.11.2020

Valmistelupäällikkö
Hilppa Tervonen/STE A

SISÄLTÖ

- 1. Sote-järjestöt Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ja sote-rakenneuudistusta tukevan alueellisen valmistelun valtionavustushankkeissa**
2. STEAn avustukset 2021 ja siitä eteenpäin
3. STEAn avustaman toiminnan arviointikäytännöistä

Webinaari 28.8. Järjestöt sote-uudistuksen alueellisessa valmistelussa (STE, STM, THL)

- Järjestöt ovat mukana
  - Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ja
  - sote-rakennemuutostusta tukevan alueellisen valmistelun valtionavustushankkeissa

Esimerkkejä järjestöjen roolista julkisen sektorin hankehakemuksissa (1/2)

- Järjestöt hankkeen ohjausryhmän jäseninä
  - Helsinki/HUS, Itä-Uusimaa, Kanta-Häme, Keski-Pohjanmaa, Keski-Uusimaa, Lappi, Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Satakunta, Varsinais-Suomi •
- Yhdistysverkoston/järjestöyhteistyön kehittäminen, järjestöneuvottelukunnan perustaminen/vakiinnuttaminen
  - Etelä-Karjala, Itä-Savo, Keski-Suomi, Pohjois-Karjala, Päijät-Häme
- Kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen
  - Helsinki/HUS, Keski-Pohjanmaa, Lappi, Länsi-Uusimaa, Pirkanmaa, Pohjois-Karjala, Satakunta
- Vertaistuki
  - Etelä-Savo, Pirkanmaa, Pohjois-Savo, Satakunta
- Vapaaehtoistoiminta
  - Etelä-Savo, Pirkanmaa, Pohjois-Savo

Esimerkkejä järjestöjen roolista julkisen sektorin hankehakemuksissa (2/2)

- Perhekeskustoiminnan kehittäminen
  - Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Helsinki/HUS, Itä-Savo, Kainuu, Kymenlaakso, Lappi, Pirkanmaa, Pohjois-Savo, Varsinais-Suomi
- Hyte-toiminta
  - Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Helsinki/HUS, Itä-Savo, Kainuu, Kymenlaakso, Pirkanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa,
- Asiakaspolut, asiakasohjaus, palvelupolut
  - Kainuu, Pirkanmaa, Pohjois-Savo, Satakunta, Varsinais-Suomi
- Kohtaamispaikat, yhteisökeskukset
  - Etelä-Karjala, Itä-Savo, Kainuu, Pirkanmaa, Satakunta, Vantaa-Kerava, Varsinais-Suomi
- Digitaalisten ratkaisujen kehittäminen
  - Etelä-Savo, Kainuu, Kymenlaakso, Lappi, Pirkanmaa, Pohjanmaa, Pohjois-Savo, Päijät-Häme, Satakunta, Varsinais-Suomi

Yhteenvetoa

- Järjestöt näkyvät hankehakemuksissa melko hyvin ja monipuolisesti, mutta alueellista vaihtelua on paljon.
- Alueilla, joiden hakemuksissa järjestöt ovat vahvasti mukana, on usein olemassa toiminnassa oleva järjestöasioiden yhteistyöelin (neuvottelukunta, areena ym.) Yhteys ei kuitenkaan ole yksiselitteinen.
- Osallisuuden toteuttamiseen yhdenvertaisesti ja erilaisia menetelmiä hyödyntäen tulee hankkeiden aikana kiinnittää erityisesti huomiota.

Hankkeet ovat vasta alussa, mukaan ehtii hyvin!

- Sote-järjestöjen on hyvä olla kansalaisten arjen tukena osallistumalla Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelman ja sote-rakennemuutostusta tukevaan alueelliseen valmisteluun
  - eri muodoin,
  - kukin järjestö omista lähtökohdistaan ja järjestöt yhdessä
- Koska järjestöjen rooli on jo alun perin huomioitu osana uudistusta.
- STEAn tuella järjestöt **voivat täydentää** julkisen sektorin tekemää työtä, mutta avustetulla toiminnalla **ei voi korvata** julkista palvelua.

SISÄLTÖ

1. Sote-järjestöt Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ja sote-rakennemuutostusta tukevan alueellisen valmistelun valtionavustushankkeissa
- 2. STEAn avustukset 2021 ja siitä eteenpäin**
3. STEAn avustaman toiminnan arviointikäytännöistä

Vuonna 2021 STEA- avustuksissa painotetaan erityisesti

- järjestöjen yhteistyön vahvistamista julkisen ja yksityisen sektorin kanssa, jotta kansalaisten osallistumismahdollisuudet ja järjestöjen mahdollistama toiminta hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja ongelmia kohdanneiden auttamiseksi huomioitaisiin mahdollisimman hyvin uusissa rakenteissa.
- osatyökykyisten työllistymisen edistämistä (Paikka auki -avustusohjelma)

Veikkauksen tuottokertymä ja STEA-avustukset

- Veikkauksen tuottokehitys vuonna 2020 on koronatilanteen vuoksi ennakoitua vähäisempää.
- Hallituksen 8.4.2020 lisätalousarvio 2020 tiedotteessa on kerrottu Veikkauksen tuottoihin liittyvästä kompensatiosta: ”Lisäksi hallitus on päättänyt, että budjettiriihessä kesällä 2020 linjataan valtiolle kertyvän rahapelituoton tulevaisuusnäkyymiä ja käyttöä osana valtion tulojen ja menojen kokonaisuutta. Vuonna 2020 tuoton aleneman täysimääräisen kompensoinnin edellyttämät määrärahat sisällytetään vuoden 2020 myöhempisiin lisätalousarvioesityksiin.”

Vuosi 2021

- Rahapelitoiminnan tuottojen edunsaajille osoitetaan vuonna 2021 vuoden 2019 tuloutustasoa vastaava rahoitustaso, noin **362 miljoonaa euroa**.
- Summa sisältää:
  - toukokuun 2020 loppuun mennessä haetut uudet Paikka auki-avustukset
  - Syyskuun 2020 loppuun mennessä haetut jatkoavustukset
  - 25.1.2021 klo 16.15 mennessä haettavat uudet hankkeet

Vuosi 2021

- Avustusehdotus uusista Paikka auki-kohteista ja jatkohakemuksista valmis viikolla 49.
- Hakemiseen liittyvä STEAn viestintä sisälsi vahvan viestin siitä, että hakiessa tulee priorisoida kohderyhmille kaikkein tärkeimpiä avustuskohteita.
- Sama viesti koskee myös tulevia vuosia.

Ohjeelliset avustussuunnitelmat vuosille 2022 ja 2023

- Avustusehdotusta vuodelle 2021 valmisteltaessa ohjeellinen avustussuunnitelma annetaan järjestöille vuodelle 2022 suuntaa antavina.
- Veikkauksen tuottoennusteen epävarmuuden vuoksi ohjeelliset avustussuunnitelmat poistetaan kaikilta Ak- ja Ay-avustuskohteilta vuoden 2023 osalta.
- STEA arvioi jatkoavustustason vuonna 2021 käytettävissä olevan avustusmäärän, toimintaympäristötiedon, valvonta- ja seurantatietojen sekä hakemustiedon pohjalta

Hanke- ja investointiavustusten haku vuodelle 2021

- Keväällä toteuttamatta jäänyt uusien hankkeiden haku toteutetaan!
  - haku koskee erityisavustuksia (B- ja C-avustukset), ei teemoitettua hakua
  - Haku usealle vuodelle (maksimissaan 3 vuotta), vuoden 2021 talousarviosta myös tulevat vuodet
- Hakuilmoitus julkaistaan 10.11.2020
- Haku avoinna 10.12.20-25.1.21.
- Päätökset kevään aikana

Valmistautumista tulevaan

- STEAn oma tiedonkeruu ja alkanut ennakointityö
- Järjestöille loka-marraskuussa kysely, jonka tarkoituksena on kartoittaa järjestöjen toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja tulevaisuuden näkymiä. Kyselyn vastauksia hyödynnetään ennakointityöskentelyssä.
- Ulkopuolisille selvityksille on tarvetta
  - Aiheet tarkentuvat vielä
- Alueellinen tarkastelu on välttämätöntä, esim. erilaisten toimintojen suhteuttaminen väestömäärään

Valmistautumista tulevaan

- Useita järjestöjä toimii saman kohderyhmän tai samantyyppisen toiminnan parissa
  - => Hakijoiden tulee neuvotella alueen muiden järjestöjen kanssa mahdollisuuksista yhteistyöhön ja toiminnan tiivistämiseen resurssien tehostamiseksi. ”
- Runsaan avustusmäärän vuosina on ollut mahdollista kohdistaa avustusta samaa asiaa eri näkökulmista tarkasteleville järjestöille.
  - => vähitellen toiminnat ovat lähestyneet toisiaan ja ovat osin päällekkäisiä

SISÄLTÖ

1. Sote-järjestöt Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ja sote-rakennemuutostusta tukevan alueellisen valmistelun valtionavustushankkeissa
2. STEAn avustukset 2021 ja siitä eteenpäin
- 3. STEAn avustaman toiminnan arviointikäytännöistä**

STEAn strategia

TEHTÄVÄMME

STEa vastaa osaltaan siitä, että Veikkauksen tuottoja käytetään tulokselliseen kansalaisjärjestöjen toimintaan.

ARVOT

OIKEUDENMUKAISUUS

AVOIMUUS

YHTEISTYÖ

PÄÄMÄÄRÄMME

Suomessa on maailman parasta kansalaisjärjestötoimintaa vahvistamassa kestävää hyvinvointia.

MITEN TOIMIMME

Olemme tasapuolisia. Huomioimme toimijoiden erilaiset tarpeet ja osaamisen. Toimintatapamme ovat yhdenmukaisia.

Toimintatapamme ovat ennakoitavia. Olemme avoimia uusille tekemisen tavoille.

KOHTAAMISIA

Vahvistaa yhteisöllisyyttä ja suvaitsevaisuutta, lisää erilaisten ihmisten kohtaamista ja keskinäistä ymmärrystä

VOIMAVAROJA

Vahvistaa ihmisten voimavaroja, auttaa pitämään huolta itsestä, toisista ja ympäristöstä

YHDENVERTAISUUTTA

Lisää yhdenvertaisuutta ja osallisuutta ihmisten elämäntilanteet ja taustat huomioiden, vähentää eriarvoisuutta

AVUSTETUN TOIMINNAN STRATEGISET TAVOTTEET

Tuloksellisuuden vaatimus kasvussa

- Avoimuus- ja läpinäkyvyysvaatimukset julkisesti rahoitetulle toiminnalle kasvavat.
- STEAlla on lakisääteinen tehtävä valvoa avustusten asianmukaista käyttöä ja arvioida avustetun toiminnan tuloksellisuutta.
- Järjestöjen ja STEAn on kyettävä yhä selkeämmin osoittamaan, että avustetulla toiminnalla edistetään terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia.

Tuloksellisuusarviointi perustuu STEAn saamaan tietoon

STEArvioi avustetun toiminnan tuloksellisuutta

- 1) tarkastus- ja selvityskäynneillä sekä
- 2) järjestön toimittamien raporttien perusteella.

Arvioidaan

- Mitä tuloksia on saavutettu suhteessa alkuperäiseen tarpeeseen, miten ongelmaan on pystytty vastaamaan
- Onko saatu aikaan muutos, jota tavoiteltiin
- Miten muutos on todennettu

Muutoksia raportointiin ja tuloksellisuusarviointiin

- Uusi raportointilomake käyttöön 2021
- Tuloksellisuusraportointi jatkossa vuosittain, tuloksellisuusarviointi osasta kohteita
- Ns. jatkuvan raportoinnin kokeilu vuonna 2021 ja siirtyminen uuteen toimintamalliin vuonna 2022

Tuloksellisuusarviointi

- Pääpainopiste selkeästi saavutettuihin tuloksiin
- Kohdekohtaisesta laajempien kokonaisuuksien tarkasteluun ja arviointiin
- Yhteiskehittämistilaisuuksia
- Tuloksellisuuskatsauksia vuosittain

Muutoksia yhteiskehittämällä ja vaiheittain

- Lomakeuudistusta tehty yhdessä avustuksen saajien kanssa.
  - Uusi vuosiselvityslomake otettu käyttöön keväällä.
  - Uusi hakulomake otettu käyttöön jatkoavustusten haussa.
  - Uusi tuloksellisuusraportti otetaan käyttöön v. 2020 toiminnasta raportoitaessa.
- Vuodesta 2021 alkaen kaikista avustuskohteista raportoidaan vuosittain. Näin varmistetaan kokonaistiedon saaminen avustetusta toiminnasta.
- Tulosten raportointiuudistus on tärkeä, koska raportoinnilla tuodaan esille järjestötoiminnan työn tuloksia, jotta avustuksia pystytään kohdentamaan entistä tarkemmin yhteiskuntaamme hyödyttävään tulokselliseen toimintaan.

KIITOS!